

IZDAVAČ
NEVEN
Lagumska 14, 11080 Beograd
+381 11 409 53 90; +381 69 133 48 96
www.ipneven.com

ZA IZDAVAČA
Miko Jeremijević

PREVOD
Koloman Rac

DIZAJN KORICA
Sunčica Jeremijević

PRELOM
Ivan Jeremijević

ŠTAMPA
Neven, Beograd

Tiraž 500 komada

Beograd, 2018.

CIP - Каталогизacija u publikaciji
Nародна билиотека Србије, Београд

821.14'02-22

EURIPIDES, oko 480pne-406pne

Heraklova deca / Euripid ; [prevod Koloman Rac]. - Beograd : Neven,
2018 (Beograd : Neven). - 60 str. ; 17 cm

Nasl. izvornika: Erakleidai / Eyrripides. - Tiraž 500. - Napomene uz tekst.

ISBN 978-86-7842-423-6

COBISS.SR-ID 268991756

EURIPID

Heraklova deca

NEVEN

Beograd, 2018.

LICA:

JOLAJ, sinovac Heraklov.

DEMOFONT, kralj atenski.

ALKMENA, mati Heraklova.

MAKARIJA, kći Heraklova.

EURISTEJ

KOPREJ, glasnik Euristejev.

ZBOR

SLUGA HILA, sina Heraklova.

GLASNIK

Prvi čin

Hram Zeusov u Ateni. Pred hramom stoji žrtvenik, a do njega Jolaj sa sinovima Heraklovim. U ruci im je maslinova grančica vunicom ovita.

Jolaj: Do ove misli davno – davno dođoh ja:
Za bližnjeg živi čovjek čestit, pravedan,
A kom se srce na dobitak lakomi,
Taj gradu od koristi nije, drug je loš, –
Sve sebi radi. To znam, – ne čuh od drugog.
Vez roda svoga držim svetim, poštujem,
Te makar ja u Argu živjet mogao
Na miru, sa Heraklom muke najveće
Ja jedin mućih, dok još s nama bješe on.
Sad na nebu je, djecu mu pod okrilje
Ja uzeh, čuvam, a sam trebam pomoći.

Kad sa svijeta se otac njima prestavi,
Euristej prije svega ubit, htjede nas,
Al' pobjegosmo; grada dašto nesta nam,
Al' život osta. Skićemo se, bježamo,
Iz jednog grada selimo se u drugi.
Uz jade druge još nam ovom pakošću
Euristej pakostiti udostoji se:
Sznade l' da se gdje na svijetu skrasismo,
Glasnike šalje, traži, goni otud nas
I prijeti, da će Argo, grad baš nemalen,
Zarežat na njih, – k jednu srećom hvali se.
A oni videć, slaba da je moja moć,
A djeca ta malena i bez oca svog,
U strahu od jaćeg iz zemlje gone nas.
S bjeguncim' – s djecom skupa evo bježim ja,
Sa nevoljnicim' skupa trpim nevolju;
Njih izdat – strah me, reći će od ljudi tko:
„Ded, glete, otkad djeca oca nemaju,
Njih Jolaj, rođak njihov, više ne brani!“
Sva zemlja Helada je zatvorena nam;
U susjedstvo smo – Maratonu stigli mi,
Ko pribjegari do oltara božjega
Tu sjeli tražeć pomoć. Poljem, zemljom tom
Dva sina – kažu – Tesejeva vladaju,
Razdijeliv ždrijebom. Grana su Pandionu,
Rod djeci ovoj, – zato sada zemlji toj,

Atene slavne kraju, evo stigosmo.
 A dvoje starih vođe ovom bijegu su:
 Za ovu djecu ja se brinem brigom svom,
 Alkmena opet ženski porod sina svog
 U hramu eno čuva, grli rukama,
 Jer stid nas pred svijet vodit mlade djevojke,
 Do žrtvenika da n' stoje, prosjače.
 A Hilo s braćom, godinama starijom,
 Po svijetu traže nama zaklon, naselje,
 Iz zemlje ove ako silom bace nas.

(Spazi Kopreja.)

Oj djeco, djeco, amo! Za plašt meni se
 Ded uhvatite! Glasnik eno ide nam, –
 Euristeja je onog, što nas progoni.

(Glasniku.)

Oj skote, poginuo ti i gospodar tvoj!
 Kolike li su jade ista usta ta
 I hrabru ocu djece ove javila!

JOLAJ, KOPREJ.

Koprej: Zar sretno, misliš, sjede na sjedište to
 I savezniku u grad stiže? Varaš se.

Ta nema toga, tko će birat radije

Te tvoje slabe sile no Euristeja.

Hajd'! Idi! Na što ta ti muka? Poć ti je

U Argo, ondje kazan – kamen¹ čeka te.

Jolaj: Ne! Božji žrtvenik i zemlja slobodna,

Gdje boravimo, bit će pomoć dobra mi.

Koprej: Zar ruku ovu želiš mukom mučit mi?

Jolaj: Al' silom mene lje ni ove vodit ne'š!

Koprej: Pa vidjet ćeš, – ej, nijesi u tom vrstan vrač.

Jolaj: Dogod sam ja živ, nikad to se neće zbit!

Koprej: Hajd' s puta! Ja ću ti ih i preko volje

Sad vodit, u ruke Euristeju ih dat.

Jolaj: Starodrevne Atene stari stanari,

Pomoz'te! Zeusa Gradskog pribjegari smo,

A sila nam se čini, skvrne s' grančice, –

Sramota gradu, bozima je ruglo to.

(Dolazi zbor staraca atenskih, kupi se narod.)

Zborovođa: Hej, hej! A kakva stoji krika, vika to

Do žrtvenika? Kakav jad ćeš kazat sad?

Jolaj: Oh, glete starca iznemomgla, po tlih se

On pruži! Jadan ja!

Zborovođa: A čemu padom tužnim pade na zemlju?

Jolaj: Taj čovjek, stranci, vaše gazi bogove

I silom Zeusu od oltara vuče me.

1 Kamenovanje.

Zbor: Iz koje zemlje, starče, stiže narodu
Ujedinjenom, s četir' plemena?²

Il' veslom po moru

Vi pristadoste sa obale eubejske?

Jolaj: Ja dane, stranci, na otoku ne trajem,
Već iz Mikene stigoh vama u zemlju.

Zbor: A kojim imenom

Svijet u Mikeni, starče, zove te?

Jolaj: Heraklova mi bojnog druga – Jolaja
Vi znate valj'da? Ime nije neznano.

Zbor: Znam, čuo sam i prije veće, za nj, –
Al' čiju ovo djecu – cvijetak mlad

Ti rukom štitiš? Kaž'!

Jolaj: Heraklova su, stranci, djeca, sinci to, –
Ko pribjegari tebi, gradu stigosmo.

Zbor: A koja l' nužda? Savjet od grada
Želite l'? Kaži mi!

Jolaj: Ne predaj nas, odvući ne daj otud nas
U Argo sve usprkos bozim' tvojijem!

Koprej (*pokazuje na zbor.*): Al' ti odoljet neće gospo-
daru tvom,

Što tobom vlada, a tu tebe zateče.

Zbor: Al' pribjegare božje, stranče, štovat je,
I ruka silom s mjesta božjeg ih
Odvući ne smije.

2 Misli četiri stare file; narod je atički, priča se, ujedinio Tezej.

Dopustit časna Pravda neće to.

Koprej: Iz zemlje gon' Euristejevu čeljad tu,
I neće ruka moja silom služiti se!

Zbor: Grjehota gradu je
Zapustiti stranca, pribjegara svog.

Koprej: Neprilici se s puta maknut lijepo je,
Na razbor bolji kad se čovjek namjeri.

Zborovođa: Ne valja l' kralju zemlje ove kazati to,
A onda činiti? Zemlju štovati slobodnu
Zar nećeš, silom božim' strance grabiti ćeš?

Koprej: A tko je zemlji ovoj, gradu ovdje kralj?

Zborovođa: Demofont, sin junaka oca – Teseja.

Koprej: Pa s njime dakle će se o tom najviše
Spor, raspra voditi. Zalud svaka druga riječ!

(Dolazi Demofont.)